

Sommarens minsta kryp kan ge stora besvär

Vi tycker det är bra att reda upp begreppen lite kring fästingsjukdomar. Många hästar får fästingar och de flesta får inga men av detta. Men om man stöter på fästingar i den dagliga visitationen är de bra att plocka bort dem direkt, för de kan bära på sjukdom som kan smitta hästen.

Anaplasma, eller granulocytär anaplasmos, är det som man förr kallade för "ehrlichia". Anaplasma (*A. phagocytophilum*) är en bakterie som överförs från fästingar till hästar. De flesta hästar som drabbas utvecklar inga symptom, utan det enda som händer är att hästens immunförsvar reagerar och bildar antikroppar mot bakterien. Anledningen till att man vet detta är att man provtagit friska hästar och de visade sig då att många av dem bär på antikroppar, det vill säga de har stött på bakterien men inte varit sjuka eller mått dåligt.

Febern stiger snabbt

Man uppskattar att cirka 17% av svenska hästar har stött på bakterien, men långt ifrån alla dessa har varit sjuka. Om hästen blir sjuk uppvisar den oftast symptom såsom hög feber (ofta 39-40 grader), svullna ben, flåsighet, gula slemhinnor, stelhet och trötthet. För att ställa diagnos kan man ta

"Många hästar kan läka ut sin infektion själva, men ibland krävs behandling med antibiotika."

ett blodprov och påvisa bakterien i hästens blod (man vet då att den har en aktiv pågående infektion). Det är alltså inte samma sak som att se att hästen har antikroppar. Har hästen antikroppar har den någon gång under sitt liv stött på bakterien, men det säger inget om hästens problem för tillfället. Hittar man bakterien i hästen blod har den en pågående infektion. När man kollar på blodprovet för att leta efter aktiv infektion så kan man antingen titta på blodet i mikroskop, då kan man se bakterien som små prickar (inklusionskroppar) i hästens vita blodkroppar. Man kan även göra en analys som heter PCR, då påvisas bakteriens DNA i hästens blod.

Läkningen påbörjas direkt

Många hästar kan läka ut sin infektion själva, det vill säga ingen behandling behövs. Men ibland krävs behandling med antibiotika, vanligast >>

bara ett par dagar och hästen brukar ofta svara snabbt på behandlingen.

Sjukdomen finns världen över

Det har tidigare funnits spekulationer om hästar även kan drabbas av borreliainfektion (infektion med *Borrelia burgdorferi*). Man har gjort en större studie där man letat efter antikroppar mot anaplasma och borrelia på hästar i Sverige och man kunde då se att det finns många hästar som har antikroppar mot borrelia, det vill säga de har träffat på bakterien. Men man har inte i någon forskning kunnat visa på hästar som faktiskt blivit sjuka av borrelia. *Borrelia* finns i flera varianter i andra delar av världen och vi vet att människor kan bli sjuka av borrelia. Man har tidigare dragit paralleller och misstänkt samma sjukdom hos häst som hos människa men man måste vara försiktig med det eftersom många infektioner och sjukdomar inte fungerar alls på samma sätt hos olika djurslag.

Man har förr behandlat en del hästar mot borrelia med bredspektrumantibiotika och då upplevt att hästen mått bättre. Med det vi vet idag så är det troligt att hästen egentligen led av någonting annat och blev bättre av vila, samt att den antibiotika man använder även har viss antiinflammatorisk effekt.

TEXT: MÄLAREN HÄSTKLINIK